

Annex 05

Principi izrade providnih folija

Sledeći principi izrade providnih folija su korisni:

- Jednostavnost, bez mnogo detaljisanja.
- Ne previše informacija, reči, slika.
- Na providnij foliji izložite jednu smisaonu celinu.
- Ispišite tekst na običnom papiru pre nego što isti prenesete na providnu foliju.
- Postarajte se da svaka providna folija ima naslov.
- Glavne ideje ispišite na sredini folije.
- Vodite računa o marginama, ostavite dovoljno razmaka između teksta i ivica folije.
- Koristite jednostavne - ključne reči umesto rečenica.
- Ne pišite sve velikim slovima, koristite i mala slova.

Potrebno je zapamtiti da svrha providnih folija nije da prezentuju *sve* informacije, već da vama "samo" posluže kao podsetnik prilikom izlaganja i da polaznicima posluži kao smernica za zapisivanje beleški.

Veštine u izradi providnih folija

Izrada providnih folija za projektor zahteva potpuno nov sklop veština. Ako ste za početak dobar umetnik, onda utoliko bolje – onda ćete imati jasno i pravilno shvatanje principa kreiranja providnih folija. Ali, ne morate da budete dobar umetnik da biste kreirali providnu foliju, postoje mnogi načini na koji možete da "varate" a pritom ostvarite profesionalni efekat.

Slova se mogu ispisati na sledeće načine:

- upotrebom kompjutera za stono izdavaštvo (napravite vašu originalnu verziju na običnom papiru i upotrebite fotokopir mašinu sa posebnim originalom na foliji). Time se dobija dobar kvalitet folije a moguće je istu izraditi u boji; odaberite adekvatan font reči. Reči i dijagrami na foliji vremenom stare i lome se.
- upotrebom flomastera. Kvalitet zavisi od kvaliteta pisanja/rukopisa a boja se može naknadno dodati.

Zapamtite da je veličina slova bitna i da se dole navedene stavke mogu koristiti kao smernice:

- ❖ slova veličine 5 mm, se mogu videti sa maksimalne udaljenosti od 10 metara.
- ❖ slova veličine 10 mm, se mogu videti sa maksimalne udaljenosti od 10-15 metara
- ❖ slova veličine 15 mm, se mogu videti sa maksimalne udaljenosti od 15-20 metara.

Flomasteri za foliju

Flomasteri mogu biti permanentni (na bazi alkohola) ili nepostojani (na bazi vode). Flomasteri se razlikuju i po debljini: "superfine", tanki, idealni za precizno ispisivanje; "fine" fini flomasteri, "medium" flomasteri srednje debljine "broad" široki idealni za ispisivanje glavnih naslova; ne treba da eksperimentišete sa svakom vrstom a potom izaberete onu koja vama odgovara.

Posebne vrste su na vam raspolaganju ako crtate krugove npr. grafikone tzv "pite". Na raspolaganju su vam šabloni koji će vam pomoći u izradi velikog broja figura, potom specijalni markeri za isticanje. Uz boje folija bolje izgleda. Isto se može postići korišćenjem flomastera-(međutim, ostavljaju pruge) ili markera i filma u boji.

Tehnike "otkrivanja"

Tehnika "otkrivanja" je metoda u kojoj se sadržaj na providnoj foliji postepeno prikazuje, na početku malo, zatim malo više, i tako dalje sve do potpunog otkrivanja sadržaja. Za pokrivanje folije može se koristiti papir. Parčiči papira ili kartona se mogu upotrebiti za prekrivanje rečenica ili ključnih delova koje tako možete otkrivati deo po deo. Jednom kad se isti otkriju t.j prikažu, sledi objašnjenje, komentar i primena. Tehnika "otkrivanja" fokusira pažnju učenika na određeni deo sadržaja u određenom trenutku.

Čuvanje providnih folija

Čuvanje providnih folija ne mora biti problem. Mogu se koristiti okviri od kartona (na kojima možete ispisati beleške), specijalne fascikle i kutije. Takođe, se mogu koristiti i tanki providni zaštini omoti koje možete čuvati u gotovo svim fasciklama tvrdog poveza. Nabavite kvalitetne providne omote tako da se sadržaj folije može jasno videti.

Ostali saveti

Što više koristite providne folije, veštiji ste u izradi PF-a upotrebom flomastera ili kompjutera a takođe i sami dolazite do nekih korsianih ideja. Neke su date:

- Možete podvući, istaknuti reč (ili reči) korišćenjem različitih boja flomastera. Stapanje boja ćete izbeći ukoliko jednu boju stavite na poledinu folije.
- Postavite, malim slovima, naslove na dnu stranice.
- Istaknite naslove, ključne reči ili fraze okvirima ili debljim zagradama.
- Grafički ili tzv mehurasti prikazi su efektni, pogotovo ako se koriste za ispunjavanje praznina. Mehurasti prikazi se mogu koristiti za isticanje ključnih reči i naslova.
- Jake boje naglašavaju označeni tekst dok se hladne boje se gube, izmiču. Dakle, reči ili fraze koje želite da istaknete, označite toplim bojama kao što je crvena, a podlogu obojite u neku od hladnih boja kao što je plava.
- Položeni format (eng "landscape") daje u proseku 20 % više prostora za pisanje, nego uspravni format (eng "portrait"). Međutim, prilikom odabira formata providne folije morate uzeti u obzir oblik lupe projektora.